

Przedmiotowy system oceniania z biologii

Rok szkolny 2023/2024

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE:

1. Ocena jest informacją dla ucznia o poziomie jego wiedzy i umiejętności z przyrody oraz o postępach lub ich braku w tym zakresie.
2. Ocena jest informacją dla rodziców/opiekunów, nauczyciela przedmiotu oraz wychowawcy klasy o postępach i trudnościach ucznia z przyrody.
3. Nauczyciel udziela uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien dalej się uczyć a w szczególności:
 - wyszczególnienie i docenienie dobrych elementów pracy ucznia,
 - odnotowanie tego, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy ze strony ucznia, aby uzupełnić braki w wiedzy oraz opanować wymagane umiejętności,
 - przekazanie uczniowi wskazówek, w jaki sposób powinien poprawić pracę,
 - wskazanie uczniowi sposobu, w jaki powinien pracować dalej.
4. Nauczyciel udziela uczniowi wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju.
5. Formy metod, środki nauczania oraz wymagania są dostosowywane do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia.
6. Systematyczne ocenianie służy:
 - motywowaniu ucznia do pracy i aktywności na lekcjach przyrody oraz w domu
 - sprawdzaniu wiadomości i umiejętności
 - rozpoznawaniu uzdolnień, zainteresowań, predyspozycji i wdrażaniu do samooceny
 - wskazywaniu mocnych stron ucznia i uczeniu systematyczności.
7. Zauważanie i premiowanie wysiłku do twórczej pracy na lekcji i regularnego odrabiania zadań domowych jest szczególnie motywujące dla ucznia.

II. GŁÓWNE ŹRÓDŁA OCENIANIA:

- sprawdziany,
- kartkówki,
- doświadczenia,
- prace projektowe,
- wypowiedzi ustne,
- prace domowe,
- aktywność na lekcji,
- praca w grupie,
- przygotowanie do lekcji,
- udział w dyskusji,
- osiągnięcia w konkursach przyrodniczych.

III. CZĘSTOTLIWOŚĆ I ZASADY OCENIANIA:

1. Odpowiedź ustna obejmuje materiał z trzech ostatnich lekcji.
2. Kartkówki 15 minutowe obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji – niezapowiedziane wcześniej przez nauczyciela.
3. Prace klasowe po przerobionym dziale w formie pisemnych pytań otwartych, zamkniętych, testowych, zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem. Ich liczba uwarunkowana jest liczbą działów.
4. Pisemne prace domowe w zeszycie przedmiotowym i zeszycie ćwiczeń.
5. Ocena za aktywność na lekcji – na bieżąco.
6. Prace praktyczne, doświadczenia – na bieżąco.
7. Prace długoterminowe/ projekty/ - co najmniej 1 w okresie
8. Prace dodatkowe – na bieżąco.
9. Błędy ortograficzne w pracach pisemnych wykonywanych na lekcji nie wpływają na ocenę z tej

pracy.

10. Uczeń może otrzymać „+” lub „-” za pracę na lekcji. Zdobyte 5 plusów/minusów jest równoznaczne z otrzymaniem oceny bardzo dobrej/niedostatecznej.
11. Uczeń może być nieprzygotowany do lekcji 2 razy w okresie (tzn. nie odrobił zadania domowego, ale musi je uzupełnić na następną lekcję, nie nauczył się zadanej partii materiału itp.), za trzecim i kolejnym razem otrzymuje ocenę niedostateczną. O fakcie nieprzygotowania informuje nauczyciela przed rozpoczęciem lekcji.

IV. OCENA PRAC PISEMNYCH:

Prace pisemne ocenia się punktowo.

Dla ustalenia ocen cyfrowych stosowane są progi przeliczeniowe według następującej skali:

-celujący	99% -100 %
-bardzo dobry	90% - 98 %
-dobry	75% - 89 %
-dostateczny	51% -74 %
-dopuszczający	31% - 50%
-niedostateczny	0% - 30%

Ocenę z „+” otrzymuje uczeń, którego punktacja znajduje się w górnej granicy procentowej.

Ocenę z „-” otrzymuje uczeń, którego punktacja znajduje się w dolnej granicy procentowej.

V. OGÓLNE ZASADY OCENIANIA:

1. Śródroczna, roczna ocena klasyfikacyjna ucznia jest wystawiana w oparciu o średnią ważoną.
2. Przy wystawianiu oceny rocznej obowiązuje następująca skala ocen
 - 1,51 – 2,55 - dopuszczający
 - 2,56 – 3,59 - dostateczny
 - 3,60 – 4,59 - dobry
 - 4,60 – 5,29 - bardzo dobry
 - od 5,30 - celujący
3. Sposób wystawiania oceny śródrocznej, rocznej w oparciu o średnią ważoną
 - Ocenę śródroczną wyliczamy, jako średnią ważoną wszystkich ocen uzyskanych w pierwszym okresie.
 - Ocenę roczną wyliczamy, jako średnią ważoną wszystkich ocen uzyskanych w ciągu roku.
 - W średniej ważonej każdej ocenie przyporządkowuje się liczbę naturalną, oznaczającą jej wagę w hierarchii ocen.
 - Podstawą obliczenia średniej ważonej są wszystkie otrzymane oceny; w przypadku prac poprawianych – obie oceny (ocena ze sprawdzianu i ocena z poprawy sprawdzianu). Plus w ocenie bieżącej dolicza się jako 0,5. Ocena 4- wliczana jest do średniej z wartością 3, 75.

Formy aktywności i ich wagi:

Waga 3	Waga 2	Waga 1
<ul style="list-style-type: none">• Sprawdziany• Testy diagnostyczne• Konkursy międzynarodowe, ogólnopolskie• Projekty długoterminowe	<ul style="list-style-type: none">• Kartkówki• Konkursy wojewódzkie, rejonowe, międzyszkolne• Odpowiedzi ustne• Ćwiczenia praktyczne w tym projekty	<ul style="list-style-type: none">• Aktywność ucznia• Konkursy szkolne• Prace w grupach• Zeszyt ćwiczeń, zadania domowe• Zeszyt przedmiotowy• Udział w dyskusjach• Przygotowanie do lekcji

4. Ocenę celującą można przyznać za wykonanie nieobowiązkowych, dodatkowych zadań oraz za

- osiągnięcia w konkursach szkolnych, międzyszkolnych, wojewódzkich, ogólnopolskich.
5. W trakcie bieżącego oceniania efektów pracy ucznia, jego osiągnięć oraz wkładanego wysiłku stosuje się również ocenianie opisowe z zachowaniem zasad oceniania kształtującego. Każda forma sprawdzania osiągnięć ucznia opatrzona jest recenzją oraz komentarzem ustnym lub na piśmie, zawierającym cztery elementy:
- wyszczególnienie i docenienie dobrych elementów pracy ucznia,
 - odnotowanie tego, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy ze strony ucznia, aby uzupełnić braki w wiedzy oraz opanować wymagane umiejętności,
 - przekazanie uczniowi wskazówek, w jaki sposób powinien poprawić pracę,
 - wskazanie uczniowi sposobu, w jaki powinien pracować dalej.

VI. OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA:

*Stopień **celujący** otrzymuje uczeń, który:*

- spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
 - posiada wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania,
 - pisze sprawdziany wiadomości na oceny celujące, jest twórczy, potrafi rozwiązywać problemy nietypowe,
 - samodzielnie, korzystając z różnych źródeł wiedzy, zdobywa informacje potrzebne do rozwijania zainteresowań przedmiotowych,
 - jest twórczy oraz szczególnie aktywny na tle klasy,
 - uczestniczy w konkursach oraz turniejach wiedzy przyrodniczej I zajmuje w nich wysokie lokaty (laureat, finalista).

*Stopień **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:*

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
- samodzielnie, korzystając z różnych źródeł zdobywa informacje w celu rozwiązywania problemów teoretycznych i praktycznych,
- w ciągu roku szkolnego wykazał się systematycznością i odpowiedzialnym stosunkiem do przedmiotu.

*Stopień **dobry** otrzymuje uczeń, który:*

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
- stosuje wiadomości do rozwiązywania typowych problemów.

*Stopień **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:*

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
- z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania problemów z zakresu przedmiotu.

*Stopień **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:*

- ma spore braki w opanowanych wiadomościach i umiejętnościach programowych, jednakże przekreślają one dalszego kształcenia z zakresu przedmiotu.

*Stopień **niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:*

- nie opanował wiadomości i umiejętności programowych niezbędnych do dalszego kształcenia,
- nie podejmuje prób wykonania powierzonych zadań.

VII SPOSOBY PRZEKAZYWANIA INFORMACJI ZWROTNEJ STRONOM ZAINTERESOWANYM WYNIKAMI UCZNIĄ.

Uczniowie oraz rodzice/opiekunowie są na bieżąco informowani o postępach w nauce.

Informacje o postępach i trudnościach ucznia w nauce są umieszczane w postaci komentarza do oceny w dzienniku elektronicznym, na pracy ucznia lub w formie ustnej. Prace klasowe nauczyciel przechowuje do końca roku szkolnego.

Na prośbę ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel jest zobowiązany uzasadnić ocenę wystawioną pracy pisemnej.

Oceny z ustnych form sprawdzania wiedzy i umiejętności uzasadniane są przez nauczyciela w formie ustnej skierowanej do ucznia. Uzasadnienie zawiera informacje dotyczące dobrze opanowanej wiedzy i umiejętności, brakach i zaleceniach do realizacji.

Rodzice, opiekuni prawni informowani są o postępach i trudnościach ucznia w nauce podczas indywidualnych spotkań z nauczycielem, a w szczególności poprzez informacje umieszczane w dzienniku elektronicznym.

VIII KONTRAKT Z UCZNIAMI DOTYCZĄCY OCENY Z PRZYRODY

1. Każdy uczeń ma prawo do sprawiedliwej i jawnej oceny.
2. Każdy uczeń zna kryteria oceniania i zasady, jakie stosuje przy ocenianiu nauczyciel.
3. Ocenie podlegają następujące obszary:
 - a. Prace pisemne (prace klasowe, kartkówki)
 - b. Odpowiedzi ustne
 - c. Aktywność na lekcji, wykonywanie zadanych ćwiczeń
 - d. Zadania i prace domowe
 - e. Zadania długoterminowe (np. projekty)
 - f. Szczególne osiągnięcia w konkursach
 - g. Systematyczne, staranne prowadzenie zeszytu przedmiotowego
 - h. Zadania i prace praktyczne wykonywane na ćwiczeniach w terenie i na wycieczkach przedmiotowych
4. Każdy uczeń zna zakres materiału przewidzianego do kontroli. O całogodzinnym sprawdzianie pisemnym uczeń jest informowany z tygodniowym wyprzedzeniem. O uzyskanej ocenie ze sprawdzianu uczeń jest powiadamiany w terminie do dwóch tygodni.

5. Prace pisemne ocenia się punktowo.

Dla ustalenia ocen cyfrowych stosowane są progi przeliczeniowe według następującej skali:

-celujący	99% -100 %
-bardzo dobry	90% - 98 %
-dobry	75% - 89 %
-dostateczny	51% -74 %
-dopuszczający	31% - 50%
-niedostateczny	0% - 30%

Ocenę z „+” otrzymuje uczeń, którego punktacja znajduje się w górnej granicy procentowej. Ocenę z „-” otrzymuje uczeń, którego punktacja znajduje się w dolnej granicy procentowej.

6. Prace klasowe i kartkówki są obowiązkowe, uczniowie nieobecni powinni je napisać w ciągu trzech tygodni lub w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
7. Uczeń ma prawo do poprawy oceny: 1,2,3,4 z każdego sprawdzianu. Poprawa powinna nastąpić nie później niż trzy tygodnie po otrzymaniu sprawdzianu. Forma poprawy może być pisemna lub ustna. Ocena z poprawy jest wpisywana zamiast oceny poprawianej. Każda ocena niedostateczna powinna być poprawiona.
8. Do sprawdzania wiedzy uczniów mogą być stosowane kartkówki niezapowiedziane, obejmujące materiał nauczania nie więcej niż z trzech ostatnich lekcji i trwające do 15 minut.
9. Za pracę niesamodzielną w czasie prac klasowych i kartkówek np. próbę korzystania z podręcznika, zeszytu, ćwiczeń, ściągawek czy pracy innego ucznia – uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
10. Uczeń może być nieprzygotowany do lekcji 2 razy w okresie (tzn. nie odrobił zadania domowego, nie nauczył się zadanej partii materiału itp.), za trzecim i kolejnym razem otrzymuje ocenę niedostateczną. O fakcie nieprzygotowania informuje nauczyciela przed rozpoczęciem lekcji (w czasie sprawdzania obecności).
11. W przypadku zadań długoterminowych tzn. takich których wykonanie zajmuje co najmniej dwa tygodnie nauczyciel wyznacza nieprzekraczalny termin oddania pracy. Każdy uczeń otrzymuje ocenę.

12. Uczeń może otrzymać „+” lub „-” za pracę na lekcji. Zdobyte 5 plusów/minusów jest równoznaczne z otrzymaniem oceny bardzo dobrej/niedostatecznej.
13. Prace pisemne są udostępnione rodzicom, prawnym opiekunom podczas konsultacji z nauczycielami lub do domu na okres nie dłuższy niż 5 dni roboczych.
14. Oceny z ustnych form sprawdzania wiedzy i umiejętności uzasadniane są przez nauczyciela w formie ustnej skierowanej do ucznia.
15. W trakcie każdego okresu uczeń uzyskuje przynajmniej 3 oceny.
16. W trakcie bieżącego oceniania efektów pracy ucznia, jego osiągnięć oraz wkładanego wysiłku stosuje się również ocenianie opisowe z zachowaniem zasad oceniania kształtującego.
17. Nie przewiduje się tzw. „zdawania”. Nauczyciel może pytać ucznia ostatni raz na dwa dni przed wystawieniem ostatecznej oceny śródrocznej lub rocznej.
18. Informacje o postępach i trudnościach ucznia w nauce są umieszczane w postaci komentarza do oceny w dzienniku elektronicznym, na pracy ucznia lub w formie ustnej.